

termét adják át színielőadások tartására. A faluzó színészek pedig az erre alkalmas korcsma ivójában ütik fel a „forró deszkákat”.

Szinterem-bér. A kis társulatok réme, mert gyakran nem tudja az igazgató azt a bevételből fedezni, emiatt sok igazgatónak maradt ott valamely vendéglősnél terem-bér tartozása fejében díszlete, ruhatára, vagy egyéb felszerelése.

Szintétikus Kórus. 1930-ban alakult meg Tamás Aladár, Palasovszky Ödön és Tiszay Andor vezetésével. Célja a Németországban és Amerikában annyira elterjedt tömegkórusok terjesztése. A Szintétikus, (összetett) Kórusban 120 tagu szavaló-kórus, 60 tagu mozgás-kórus és 24 tagu ének-kórus működött, amikkel egyszerre adtak elő jeleneteket és verseket. Eredménye az emberi hang orgonája. Új távlatokat teremtett az előadóművészetben. Bemutatkozása 1930 május 17-én volt, a Zeneművészeti Főiskolában.

Színügy. Rövid összefoglalása a színesztet művészi és adminisztratív ügyei kifejezésének.

Színügyi bizottság, a városok vagy más hatóságok által alkotott testület, mely a színügyi szabályrendeletek vagy egyéb megbízás alapján az illető közületek színügyét intézi. Hatáskörébe tartozik a színházi épületek kezelése, a színigazgató megválasztása és a vele való szerződés megkötése vagy az erre vonatkozó javaslattétel, a színielőadások nivójának, általában a működési területén levő színészetnek ellenőrzése és a felette való felügyelet. A Sz. b. a legtöbb vitatott intézménye a magyar vidéki színházi életnek. Nem tehető kifogás ellene, ahol szorosan és tárgyilagosan megmarad kiszabott határai között, de ép a színpad világa az, amely csábít az illetéktelen beavatkozásra és így sok helyen melegágya lesz a túlkapásoknak, visszaéléseknek, melyek mindenre inkább alkalmasak, mint a színészet felvirágoztatására. Igyekeztek hatáskörüket mindinkább szélesíteni, beleszólani a

személyi kérdésekbe, az igazgatás apró-cseprő gazdasági ügyeibe, a művészi vezetésbe, szóval az igazgatói hatáskörbe, minden felelősség nélkül, mert intézkedéseik minden konzekvenciáit a vállalkozó igazgató volt kénytelen viselni, akinek ezzel szemben a keze minden irányban meg volt kötve. A városi önkormányzatban legkeresettebb volt a színügyi bizottsági tagság és volt oly város, ahol az évente 4-szer ülésező kórházi és iskolai bizottságot nem sikerült határozatképes számban összehívni, de a színügyi bizottság hetenként az összes tagok jelenlétében ülésezett. Volt oly bizottság, ahol kiküldött bizottsági tagok a társulat minden előadását 1—5-ig való számmal osztályozni voltak kötelesek. A beleszólásokban nemcsak a színügyi bizottsági tagok, de sokszor azokon keresztül családjuk és magántársaságuk tagjai is érvényesíteni óhajtották kívánságaikat, hol egyik-másik kedvencük érdekében, hol a műsorösszeállításra vonatkozólag. Egyik bizottsági tag klasszikus drámát, másik régi operettet, a harmadik modern vígjátékot követelt és mindezen jámbor óhajtasokat az igazgató parancsnak kellett, hogy tekintse, hacsak nem akart „feletteseivel” rossz viszonyba jutni. A színügyi bizottsági tagsággal sok helyütt a színpadok közé vezető „vasajtó kulcsa” is járt. A színügyi bizottsági tagnak szimpatikus művésznő nem vette tulságosan szigorúan a színpadi fegyelmet, mert mindenható protektora az apró bajokon szívesen átsegítette őt. Pedig ép az igazi művészet az, amely nem bír el semmilyen protekciót és ha volt eset, amikor a háboru előtti években a színészet dekadenciájáról lehetett beszélni, ott a legtöbb esetben láthatunk a háttérben egy-egy ily túltengő színügyi bizottságot. A színészet krónikásának külön, sok helyen szomorú fejezetet kell szentelnie a színügyi bizottságok történetének. És ha sok helyen a hivatás magaslatán állott is a színügyi bizottság, mégis helyesebb az, hogy annak hatáskörét a városi magisztrátus gyakorolja. Ez könnyebben megérzi, hogy mi a rossz és helytelen tanácsok következménye, hogy nagyobb összeggel kell támogatni a színtársulatot, a szük-